

بررسی ارتباط بین بهزیستی تحصیلی با رویکردهای یادگیری و شیفتگی تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی زنجان

مجید یوسفی افراشته^{1*}، شمسی رضایی²، ترانه صادقی پری³

1. استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران
2. کارشناس ارشد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران
3. کارشناس ارشد روانشناسی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

تاریخ دریافت: 1398/11/25
تاریخ پذیرش: 1399/03/12

زمینه و هدف بهزیستی تحصیلی و شیفتگی تحصیلی، از متغیرهای مهم در حوزه آموزش و یادگیری است که شناخت عوامل زمینه‌ساز آن‌ها ضرورت دارد؛ بنابراین هدف پژوهش حاضر، تعیین ارتباط بهزیستی تحصیلی با رویکردهای یادگیری و شیفتگی تحصیلی بود.

مواد و روش‌ها در این پژوهش مقطعی، از نوع توصیفی-همبستگی در سال 1397، نمونه‌ای شامل 244 نفر از دانشجویان علوم پزشکی زنجان به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای برحسب جنسیت از پنج رشته تحصیلی انتخاب شدند. داده‌ها از طریق پرسش‌نامه رویکردهای یادگیری برگرفته از پرسشنامه رویکردها و مهارت‌های مطالعه برای دانشجویان تیت (Tait) و همکاران، پرسش‌نامه بهزیستی تحصیلی سالملا- آرو و آپادایا (Salmela-Aro & Upadya) و پرسش‌نامه شیفتگی تحصیلی مارتین و جکسون (I) گردآوری شد. داده‌ها با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها یافته‌ها نشان داد ضریب همبستگی بهزیستی تحصیلی با رویکرد عمیق 0/56، با رویکرد سطحی 0/31- و با رویکرد راهبردی 0/16 به دست آمد. همچنین ضریب همبستگی شیفتگی تحصیلی با رویکرد عمیق 0/61، با رویکرد سطحی 0/25- و با رویکرد راهبردی 0/22 به دست آمد. همه این ضرایب در سطح خطای کمتر از 0/05 معنی‌دار هستند. نتایج مدل مسیر نیز برازش مطلوبی داشت.

نتیجه‌گیری به نظر می‌رسد برای افزایش بهزیستی تحصیلی و تسهیل تجربه شیفتگی دانشجویان، ارتقای رویکرد یادگیری آنها از سطحی به عمیق می‌تواند یک راهکار مناسب و مفید باشد؛ بنابراین لازم است رویکردهای مطالعه و یادگیری از طریق مداخلات آموزشی ارتقا یابد.

کلیدواژه‌ها:

آموزش پزشکی، رویکردهای یادگیری، شیفتگی تحصیلی، بهزیستی تحصیلی.

1. مقدمه

و شادکامی انسان را به دنبال دارد (1). در ارتباط با مطالعات دانشگاهی، مطالعات کمی در مورد عوامل مرتبط با برنامه آموزشی، تفاوت‌های فردی و محیطی که می‌تواند بهزیستی دانشجویان پزشکی را در سراسر جهان ارتقا دهد وجود دارد (2). اکثر مطالعات در حوزه بهزیستی در میان دانشجویان پزشکی بر جنبه‌های منفی استرس مطالعه و

با افزایش علاقه پژوهشگران به دنبال کردن سازه‌های برگرفته از رویکرد روانشناسی مثبت‌نگر، شاهد کاربرد متغیرها در حوزه‌های مختلف روانشناختی هستیم که هدف نهایی آن، شناسایی سازه‌ها و شیوه‌هایی است که بهزیستی

* نویسنده مسئول: مجید یوسفی افراشته

نشانی: دانشگاه زنجان، دانشکده علوم انسانی، گروه روانشناسی

تلفن: 09187123796

رایانامه: yousefi@znu.ac.ir

شناسه ORCID نویسنده اول: 0000-0003-2760-7112

آن، تأکید بر حفظ طوطی‌وار، عدم درک و قصد، تنها با حداقل برخورد با این دوره است. در رویکرد استراتژیک، انگیزه اصلی یادگیرندگان، کسب نمره بالاست (16). پیچیدگی برنامه درسی مدرسه پزشکی، نیازمند آن است که دانشجویان، رویکردهای یادگیری خود را به‌منظور حمایت از انواع مطالبات تحصیلی تنظیم کنند (17). با شناسایی رویکردهای یادگیری دانشجویان پزشکی و عوامل مؤثر بر آن، مدارس پزشکی و مؤسسات مراقبت‌های بهداشتی، بهتر می‌توانند برای مداخله و بهینه‌سازی تجربه یادگیری و آموزش اقدام کنند (18). بهرامی و همکاران (17) نشان دادند دانشجویانی که رویکرد یادگیری عمیق داشتند بیشترین درگیری تحصیلی را داشتند. نتایج زغیبی و همکاران (18) نشان داد رویکرد عمیق تأثیر مثبتی بر علاقه و مشغولیت رفتاری دارد.

پژوهش اورسینی و همکاران (19) در دانشجویان داندانپزشکی مشخص کرد که گروه با انگیزش درونی بیشتر و تمایل بیشتری به راهبرد یادگیری عمیق داشتند و عملکرد تحصیلی آنها نیز بهتر بود. یافته‌های سیپرا و مولر و هیلک (20) نشان داد که رویکرد یادگیری سطحی به‌طور معناداری با اضطراب ارتباط داشت و دانشجویان با رویکرد استراتژیک، حداقل اضطراب را داشتند و عملکرد کمی تحصیلی بهتری داشتند. شیفتگی در تحقیقات بسیاری در زمینه ورزش و موسیقی (21-22) انجام شده است. در پژوهش‌های دانشگاهی داخل کشور، نمونه‌ای که به مطالعه شیفتگی تحصیلی براساس نظریه میهالی پرداخته باشد، یافت نشد. با توجه به اهمیت افزایش دانش در مورد عوامل مرتبط با بهزیستی و شادکامی که می‌توانند بر سلامت دانشجویان تأثیر بگذارند و همچنین با توجه به گریزناپذیری در آمیختگی قلمروهای شناخت و هیجان و انگیزش در موقعیت‌های یادگیری، در پژوهش حاضر با الهام از نظریه تجربه شیفتگی و انتخاب قلمرو مفهومی بهزیستی تحصیلی، به‌عنوان سازه‌ای انگیزشی هیجانی، در یک اقدام بدیع، ضرورت آزمون تجربی ارتباط رویکردهای یادگیری با سازه‌های برآمده از روانشناسی مثبت‌نگر در کانون توجه قرار گرفت. بنابراین هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین بهزیستی تحصیلی با رویکردهای یادگیری و شیفتگی تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی زنجان می‌باشد.

2. مواد و روش‌ها

روش پژوهش حاضر از نظر هدف، از نوع تحقیقات کاربردی

پیامدهای آن مانند اضطراب و افسردگی بوده است (3). اگر چه استرس مطالعه در میان دانشجویان پزشکی می‌تواند به‌طور بالقوه آسیب‌رسان باشد با این حال افزایش دانش در مورد عوامل مرتبط با رضایت و بهزیستی به‌عنوان مطالعاتی که می‌توانند بر سلامت و عملکرد دانشجویان تأثیر بگذارد مهم است (4 و 5).

یکی از سازه‌های حوزه روانشناسی مثبت‌نگر، تجربه شیفتگی (تجربه روانی) است که Csikszentmihalyi آن را در مرکز این شاخه از روانشناسی قرار داد. شیفتگی به حالت روانی (سیال بودن) یا «تجربه مطلوب» اشاره دارد که در آن، افراد احساس لذت زیادی در فعالیت خود می‌کنند و به‌شدت درگیر فعالیت هستند (6). در مطالعات متعدد، شیفتگی به‌طور معناداری عملکرد تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی کرده است (7). شیفتگی، نیازهای روانی بنیادین شامل شایستگی، خودمختاری و ارتباط را می‌پروراند (8) که با افزایش عاطفه مثبت، لذت و انگیزش درونی مرتبط است.

یکی دیگر از مفاهیم مطرح در مطالعات مرتبط با آموزش عالی و یادگیری، بهزیستی تحصیلی است که شناخت عوامل زمینه‌ساز آن، ضرورت دارد (9). بهزیستی تحصیلی اشاره دارد به اینکه چگونه فراگیران خود را به‌عنوان یادگیرنده در محیط آموزشی درک می‌کنند و چگونه تحصیل خود را تجربه می‌کنند که می‌تواند بر فرسودگی تحصیلی و بهزیستی آنان به‌شدت تأثیر بگذارد. مفهوم بهزیستی، حاکی از یک ساختار چندبعدی شامل نگرش‌های زندگی است (10 و 11 و 12).

امروزه آموزش عالی نه‌تنها با معضل اینکه به دانشجویان حجمی از مطالب با چارچوب‌های خاص و بینش انضباطی را آموزش دهند، مواجه هستند، همچنین نیاز به ارتقای مهارت‌هایی است که آنها را قادر سازد تا به کارشناسان تطبیق‌پذیر در زمینه تخصص خودشان و یادگیرندگان مادام‌العمر تبدیل شوند. به‌منظور دستیابی به این اهداف، انتظار می‌رود یادگیری و مطالعه دانشجویان به رویکردهای عمقی معنی‌دار و انتقادی حرکت کند (13 و 14). رویکرد یادگیری دانشجویان، ذاتی نیست اما یک ویژگی یا سبک به‌دست آمده است که وابسته به بافت یادگیری یا خواسته‌های موقعیتی است (15). سه رویکرد یادگیری مشخص شده است: رویکرد عمقی، استراتژیک و رویکرد سطحی. رویکرد عمقی بر درک مفاهیم، ارتباط و علاقمندی به ایده‌ها تأکید دارد. از سوی دیگر، رویکرد سطحی یک روش سطحی محدود به رئوس مطالب یادگیری است که در

گویه‌ای شیفتگی تحصیلی مارتین جکسون استفاده شد. هر یک از 9 گویه این مقیاس، معروف‌ترین و مناسب‌ترین سؤال ابعاد نه‌گانه است. مقیاس کوتاه دارای مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای با گزینه‌های کاملاً مخالف تا کاملاً موافق است. در ایران، ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسش‌نامه را جلیلی و همکاران (26) ارزیابی کردند. ضریب اعتبار به شیوه آلفای کرونباخ 0/85 و به روش گاتمن 0/82 به دست آمد. همبستگی مثبت آن با انگیزش درونی 0/83 و با بی‌انگیزگی 0/85- به دست آمد که به ترتیب نشان‌دهنده روایی همگرا و واگرای آن است. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای این مقیاس 0/76 حاصل شد.

3. یافته‌ها

از مجموع 288 پرسشنامه توزیع شده، تعداد 244 پرسشنامه کامل تکمیل شده، دریافت و تحلیل شد. از مجموع 244 نفر شرکت‌کننده در این پژوهش 144 نفر (معادل 59 درصد) پسر و 100 نفر (معادل 41 درصد) دختر بودند. همچنین از مجموع 244 نفر شرکت‌کننده در پژوهش 59 نفر (معادل 24 درصد) در رشته علوم آزمایشگاهی، 52 نفر (معادل 21 درصد) در رشته بهداشت عمومی، 48 نفر (معادل 20 درصد) در رشته بهداشت محیط، 45 نفر (معادل 18 درصد) در رشته پرستاری و 40 نفر (معادل 16 درصد) در رشته مدیریت ایمنی مشغول به تحصیل بودند.

در این قسمت، ابتدا یافته‌های توصیفی برای متغیرهای پژوهش براساس کمترین و بیشترین مقدار، میانگین و انحراف استاندارد در جدول 1 گزارش شده است. به دنبال آن و در جدول 2 ماتریس همبستگی گزارش شده است. در ادامه، نتایج تحلیل مسیر با استفاده از نرم‌افزار LISREL8.8 روابط بین متغیرها در نمودار 1 آمده است. در جدول 1 اطلاعات توصیفی برای متغیرهای پژوهش و در جدول 2 ماتریس همبستگی بین متغیرها گزارش شده است.

و با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها از تحقیقات توصیفی (غیرآزمایشی) از نوع همبستگی است. این پژوهش در نیمسال اول سال 1397 در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان انجام شد و جامعه آن شامل تمامی دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته دانشکده بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی این دانشگاه به حجم تقریبی 1300 نفر بود. با استفاده از فرمول کوکران 244 نفر از آنان به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای طوری انتخاب شدند که از هر دانشکده، نماینده‌ای با حجم متناسب در نمونه حاضر باشند.

برای سنجش رویکردهای یادگیری، از مقیاس برگرفته از پرسشنامه رویکردها و مهارت‌های مطالعه برای دانشجویان تیت و همکاران (23) استفاده شد. در مجموع 11 گویه پرسش‌نامه مربوط به یادگیری سطحی، 21 گویه مربوط به رویکرد عمیق و 14 گویه مربوط به رویکرد یادگیری استراتژیک است. در پژوهش حاضر، اعتبار پرسش‌نامه با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ برای رویکرد سطحی 0/62، رویکرد عمیق 0/78، رویکرد استراتژیک 0/81 و کل پرسش‌نامه 0/87 به دست آمد.

برای سنجش بهزیستی، از فهرست مشغولیت تحصیلی- به مثابه یکی از ابعاد بهزیستی تحصیلی- استفاده شد. مشغولیت تحصیلی به وسیله سالملا- آرو آپادایا توسعه یافت (24). این مقیاس دارای 9 سؤال و سه مولفه (انرژی در دانشگاه، تعهد نسبت به تکلیف مدرسه/ دانشگاه و دلبستگی نسبت به تکالیف مدرسه/ دانشگاه) با یک مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای (هرگز تا همیشه) و هر ماده دارای ارزشی بین 1 تا 5 است. شاخص‌های برازش تحلیل عامل تأییدی بر پایه نرم‌افزار AMOS وجود این عوامل سه‌گانه را در نمونه ایرانی تأیید کرد. در مطالعه حکمی و شکری، ضریب همسانی درونی برای زیرمقیاس‌های تعهد، دلبستگی و انرژی، به ترتیب برابر با 0/80، 0/74 و 0/70 به دست آمده است (25). در پژوهش حاضر نیز برای نمره کلی بهزیستی تحصیلی ضریب اعتبار برابر با 0/75 است.

برای سنجش شیفتگی تحصیلی، از فرم کوتاه و 9

جدول 1. اطلاعات توصیفی برای متغیرهای پژوهش

متغیر	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف معیار
رویکرد عمیق	35	79	57/55	13/81
رویکرد سطحی	18	48	37/48	9/70

متغیر	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف معیار
رویکرد راهبردی	27	66	49/36	11/74
بهزیستی تحصیلی	14	40	34/40	12/66
شیفتگی تحصیلی	20	38	26/33	3/95

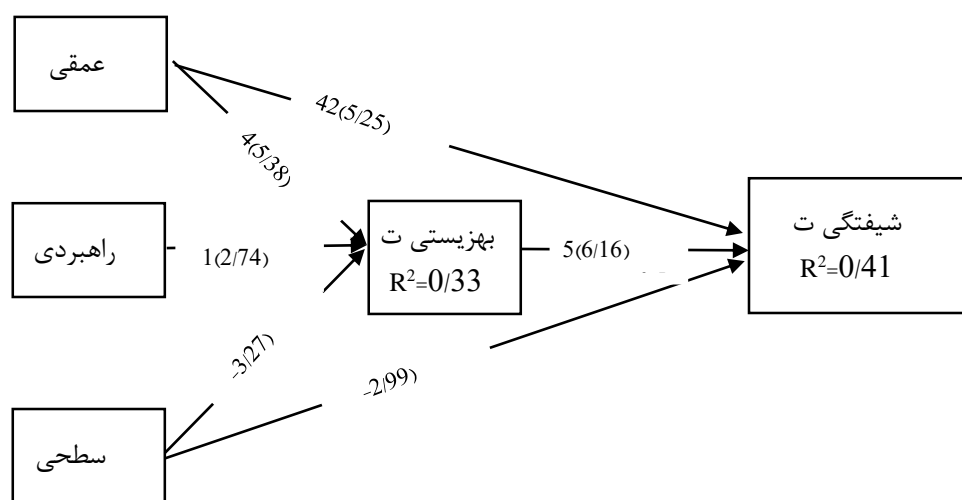
جدول 2. ماتریس همبستگی بین متغیرها

متغیر	1	2	3	4	5
رویکرد	-				
رویکرد	-0/12*	-			
رویکرد	0/15**	0/05	-		
بهزیستی	0/56**	-0/31**	0/16**	-	
شیفتگی	0/61**	-0/25**	0/22**	0/68**	-

آمد. همه این ضرایب در سطح خطای کمتر از 0/05 معنی دار هستند. به این ترتیب هر شش فرضیه پژوهش تأیید می‌شود.

برای تحلیل روابط چندگانه متغیرها از روش تحلیل مسیر با کمک نرم‌افزار LISREL8.8 استفاده شد. نتایج حاصل از این تحلیل در نمودار 1 ارائه شده است.

طبق اطلاعات جدول 2 ضریب همبستگی بهزیستی تحصیلی با رویکرد عمیق 0/56، با رویکرد سطحی -0/31 و با رویکرد راهبردی 0/16 به دست آمد. همچنین ضریب همبستگی شیفتگی تحصیلی با رویکرد عمیق 0/61، با رویکرد سطحی -0/25 و با رویکرد راهبردی 0/22 به دست

نمودار 1. پارامتر استاندارد و مقدار t برای مسیرهای مربوط به روابط بین متغیرها

همه مقادیر دارای مقدار t بالاتر از 2 و لذا معنی دار هستند و لذا همه روابط، معنی دار هستند. برحسب نتایج حاصل از تحلیل مسیر می‌توان درباره فرضیه‌های مبتنی بر نقش میانجی امید به زندگی نتیجه‌گیری کرد. زمانی می‌توان گفت یک متغیر بین متغیر اول و دوم نقش میانجی را ایفا می‌کند که داخل مدل با هر دو رابطه معنی‌داری داشته باشد. حال، چنانچه متغیر اول

در نمودار 1 نتیجه تحلیل مسیر روابط بین متغیرها در قالب نمودار گزارش شده است. روی مسیرها پارامتر استاندارد به همراه مقدار t (داخل پرانتز) گزارش شده است. مقدار R^2 یا واریانس تبیین شده برای متغیرهای وابسته داخل مربع گزارش شده است. غیر از مسیر رویکرد راهبردی به شیفتگی تحصیلی که معنی‌دار نبود و از مدل حذف شد

- بهزیستی تحصیلی، نقش میانجی کامل را در رابطه بین آنها دارد.
 - بهزیستی تحصیلی، نقش میانجی ناقص را در رابطه بین آنها دارد.
- به منظور ارزیابی کیفیت کلی مدل از شاخص‌های ارزیابی برازش کلی استفاده شد و نتایج در جدول 3 ارائه شده است.

بر متغیر دوم، تأثیر مستقیم معنی‌داری هم داشته باشد، اثر میانجی ناقص اتفاق افتاده و چنانچه تأثیر مستقیم معنی‌دار نباشد میانجی‌گری کامل شکل گرفته است. بر همین اساس، در ادامه درباره نقش میانجی امید به زندگی بین سرسختی روانشناختی و قدرت تحمل ابهام با اضطراب مرگ نتیجه‌گیری شده است.

- بهزیستی تحصیلی، نقش میانجی ناقص را در رابطه بین آنها دارد.

جدول 3. شاخص‌های ارزیابی برازش کلی مدل

شاخص	مقدار	حد	وضعیت
X^2	2/65	-	-
df	2	-	-
P	0/12	>0/05	مطلوب
X^2/df	1/32	<3	مطلوب
RMSEA	0/04	>0/05	مطلوب
GFI	0/97	>0/90	مطلوب
AGFI	0/98	>0/90	مطلوب
TLI	0/95	>0/90	مطلوب
NFI	0/96	>0/90	مطلوب
CFI	0/94	>0/90	مطلوب

و معنی‌داری بین رویکرد یادگیری راهبردی با شیفتگی تحصیلی (0/22) و بهزیستی تحصیلی (0/16) مشاهده شد که نشان‌دهنده همبستگی پایین متغیرها است. پژوهشی که مستقیماً رابطه بین رویکردهای یادگیری با شیفتگی تحصیلی را بررسی کرده باشد انجام نشده است اما نتایج این یافته با پژوهش‌های بهرامی و همکاران (17)، زغبی و همکاران (18) که نشان دادند بین رویکردهای یادگیری، درگیری تحصیلی، عملکرد کیفی و همچنین شیفتگی با انگیزش درونی، رابطه مثبت وجود دارد، همسو می‌باشد. همچنین در یافته‌هایی همسو با پژوهش حاضر نشان داده شد که هیجان‌های تحصیلی با رویکردهای یادگیری، مرتبط هستند (27).

شیفتگی (روانی) در موقعیت‌هایی پدیدار می‌شود که در آنها، چالش و مهارت، بالا یا نسبتاً بالا باشند (6). تجربه شیفتگی به خودی خود، انگیزه‌ای قوی به شمار می‌رود (28) و احساسات مثبت، همچون امید و علاقه ایجاد می‌کنند. این تحلیل علوم اعصاب را می‌توان به صورت قانون اثر به روز شده و مدرن ترندایک (29) در نظر گرفت (6).

جدول 3 شاخص‌های ارزیابی نیکویی برازش، مقادیر به‌دست‌آمده، حد مطلوب شاخص و نتیجه ارزیابی را برای مدل مسیر پژوهش نشان می‌دهد. جدول به‌طور گویایی نشان می‌دهد که هر هشت شاخص بررسی شده در وضعیت مطلوب قرار دارند. برای ارزیابی کلی وضعیت برازش مدل ساختاری می‌توان مطلوبیت برازش کلی مدل ساختاری را نتیجه‌گیری کرد.

4. بحث و نتیجه‌گیری

هدف مطالعه حاضر، شناخت رابطه رویکردهای یادگیری با شیفتگی تحصیلی و بهزیستی تحصیلی بود. یافته‌های این پژوهش نشان داد که بین رویکرد یادگیری عمیق با مؤلفه‌های شیفتگی تحصیلی، رابطه مثبت و معنی‌دار و رویکرد یادگیری سطحی با شیفتگی رابطه منفی و معنادار دارد. همچنین رابطه بین رویکرد عمیق با بهزیستی تحصیلی، مثبت و معنی‌دار و با رویکرد سطحی، منفی و معنی‌دار است. علاوه بر این، در پژوهش حاضر، رابطه مثبت

به کاهش فرسودگی تحصیلی کمک کند (33). از دیدگاهی دیگر، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که رویکرد یادگیری عمیق با پیشرفت تحصیلی ارتباط دارد (34). فراگیران با پیشرفت تحصیلی کمتر، احتمالاً سطوح استرس تحصیلی بالاتری را تجربه می‌کنند (35) که به نوبه خود می‌تواند رضایت از زندگی و عاطفه مثبت آنها را کاهش دهد.

از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به طرح آن اشاره کرد. این مطالعه، از نوع همبستگی است؛ لذا نمی‌توان روابط به دست آمده را به صورت علی تفسیر کرد. این مطالعه با هدف تعیین میزان رابطه انجام شد. بر این اساس به محققان علاقه مند به این قلمرو پژوهشی پیشنهاد می‌شود روابط علی بین سازه‌های روانشناختی این مطالعه را در الگوی ساختاری بیازمایند. همچنین در این مطالعه، فقط تأثیر نمره کلی شیفتگی بررسی شد؛ بنابراین در مطالعات بعدی پیشنهاد می‌شود که نقش خرده‌مقیاس‌های این متغیر نیز بررسی شود.

با توجه به درآمیختگی قلمروهای شناختی، هیجانی و انگیزشی و براساس یافته‌های این پژوهش، به نظر می‌رسد برای افزایش بهزیستی تحصیلی و شیفتگی تحصیلی دانشجویان، ارتقای رویکرد یادگیری آنها از سطحی به عمیق می‌تواند راهکاری مناسب و مفید باشد. برخی از پژوهش‌ها نشان می‌دهد که اشکال معینی از آموزش و سنجش، دانشجویان را به اتخاذ رویکردهای یادگیری (سطحی یا عمیق) تشویق می‌کنند. بنابراین لازم است رویکردهای مطالعه و یادگیری از طریق مداخلات آموزشی ارتقا یابد.

براساس یافته‌های پژوهش حاضر، شیفتگی، یکی از روش‌های مؤثر در تشویق انگیزه مثبت مداوم و درونی در فرد است. همچنین عوامل مرتبط با بهزیستی که می‌توانند بر سلامت و عملکرد دانشجویان تأثیر بگذارد، حائز اهمیت است. نتایج این مطالعه نشان داد که دانشجویان با رویکرد یادگیری عمیق، شیفتگی و بهزیستی تحصیلی بیشتری را گزارش می‌کنند؛ بنابراین به نظر می‌رسد برای تسهیل تجربه شیفتگی و ارتقای بهزیستی تحصیلی مدرسان و طراحان آموزشی باید راهبردهایی را به کار گیرند که زمینه‌های گرایش دانشجویان به یادگیری عمیق فراهم شود.

تجربه شیفتگی به‌عنوان بخشی یکپارچه بین دیدگاه کسب لذت و دیدگاه عملکرد محسوب می‌شود (30). از آنجایی که تکالیفی که به تجربه شیفتگی منجر می‌شوند مستلزم فعالیت در راستای اهداف مشخص است و چالش ارائه شده توسط تکلیف، مهارت‌های دانشجویان برای مقابله با این معضل بر تجربه شیفتگی، تأثیر مثبت دارد (31)؛ می‌توان اظهار داشت لذت یادگیرنده به‌عنوان یک کاتالیزور، فرد را به اتخاذ رویکرد یادگیری عمیق، تشویق می‌کند. از سوی دیگر، تمرکز و یادگیری در سطح عمیق لازم است که این امر به از دست دادن خودآگاهی و تحریف ادراک زمان منجر می‌شود و در افراد احساس کنترل کامل بر تکلیف و همچنین احساس رضایت‌بخش بودن تکلیف ایجاد می‌شود. در زمینه بهزیستی تحصیلی، در این پژوهش بین رویکرد عمیق با بهزیستی تحصیلی، رابطه مثبت و با رویکرد سطحی، رابطه منفی و معنی‌داری مشاهده شد. در این مورد نیز پژوهشی که مستقیماً رابطه بین رویکردهای یادگیری با بهزیستی تحصیلی را مورد بررسی قرار داده باشد انجام نشده است، اما یافته‌های مطالعه حاضر با پژوهشی که نشان داد جهت‌گیری اهداف پیشرفت، با فراخوانی تجارب هیجانی منفی و مثبت، توان لازم برای پیش‌بینی بهزیستی تحصیلی در بین فراگیران را دارد، همسو می‌باشد (25). از سوی دیگر، مطالعات گذشته بیانگر آن است که پذیرفتن هدف‌های تسلط با استفاده از راهبردهای یادگیری مفهومی، ارتباط دارد (26). همچنین یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج برخی پژوهش‌های دیگر نیز هم‌خوان است (19) و (18). براساس این یافته‌ها می‌توان اظهار داشت دانشجویان با رویکرد عمیق مطالب چالش‌برانگیز را که مستلزم تلاش ذهنی بیشتر است ترجیح می‌دهند، در چنین حالتی، فراگیران به صورت درونی برانگیخته می‌شوند. گوتفرد (32) بیان می‌کند که انگیزش درونی تحصیلی، رویکرد به یادگیری را درگیر می‌کند. ریو (6) معتقد است که انگیزش و هیجان «متغیرهای رابط» هستند که بین پیشایندها و پیامدها میانجی می‌شوند؛ بنابراین هرچه انگیزش درونی فراگیران بیشتر باشد، اطلاعات را به شیوه عمیق پردازش می‌کنند، همچنین گرایش دارند خوشحال و ثمربخش باشند، سطح بالای رضایت از زندگی، عزت‌نفس و خودشکوفایی داشته باشند. بالا بودن سطح انگیزش می‌تواند

References

- [1]. Compton WC, Hoffman E. Positive psychology: The science of happiness and flourishing. SAGE Publications 2019 Jan 9. Publisher : SAGE Publications, Inc; 3rd edition
- [2]. Sletta C, Tyssen R, Lovseth L T. Change in subjective well-being over 20 years at two Norwegian medical schools and factors linked to well-being today: a survey. *MBC Medical Education* 2019; 19(45). <https://doi.org/10.1186/s12909-019-1476-3>.
- [3]. Hope V, Henderson M. Medical student depression, anxiety and distress outside North America: a systematic review. *Medical education*. 2014 Oct; 48(10):963-79.
- [4]. Voltmer E, Kötter T, Spahn C. Perceived medical school stress and the development of behavior and experience patterns in German medical students. *Med Teach* 2012; 34(10). <https://doi.org/10.3109/0142159X.2012.706339>.
- [5]. Kötter T, Tautphaus Y, Obst KU, Voltmer E, Scherer M. (2016). Health-promoting factors in the freshman year of medical school: a longitudinal study. *Med Educ* 2016; 50(6):46-56.
- [6]. Reeve J. M. Motivation and Emotion, Sixth Edition. Translate, Seyed Mohammadi Y. Tehran; Virayesh publication; 2015.
- [7]. Adill A, Ameer S, Ghayas S. Impact of academic psychological capital on academic achievement among university undergraduates: Roles of flow and self-handicapping behavior. *PcyCh Journal* 2020 February; 9(1): 56-66.
- [8]. Chang L C. Relationship between flow experience and subjective vitality among older adults attending senior centres. *Leisure Studies* 2020; 39(3): 433-443, DOI: 10.1080/02614367.2020.1763441
- [9]. Mohammadi vouzbashkandi F, livarjani S, hoseini nasab D. Developing a Structural Model for Academic Well-being of Students of Tabriz Medical Sciences Based on the Sense of Coherence and Self-Compassion by Mediating Responsibility. *Educ Strategy Med Sci*. 2019; 11 (5) :160-168.
- [10]. Langelaan S, Bakker AB, van Doornen LJP, Schaufeli WB. Burnout and work engagement: Do individual differences make a difference? *Pers Individ Differ* 2006; 40(3):521-32. doi:10.1016/j.paid.2005.07.009.
- [11]. Bahrami F, Amiri M Abdollahi Z. The Perception of Learning Environment and Academic Burnout: Mediate role of Academic Resilience. 2018; 24(4). 217-223.
- [12]. Shakarami M, Davarnia R, Zaharakar K. Predictor Factors of Psychological Well-being in Students. *Sabzevar university of medical sciences*. 2014, 21(3).468-481.
- [13]. Ghazi Tabatabaee M, Yousefi Afrashteh M, Siami L. Evaluation of student learning approaches and how they tend to: Application of mixed research. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2014 Mar 10;19(4):27-50.
- [14]. Haery SM, Tehrani H, Olvaeimanesh A, Nedjat S. Factors Influencing the Social Health of Employees of the Ministry of Health and Medical Education in Iran. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion* 2016; 3(4): 311-318.
- [15]. Amiri, L. Approaches to Learning in Medical Education: Differences Based on Academic Demands. Northcentral University, ProQuest Dissertations Publishing 13427845 approaches and learning approaches in English writing tasks on English foreign; 2019.
- [16]. Chonkar SP, Ha TC. Hang Chu, S.S.; Xinhui Ng, A.; Shan Lim, M.L.; Xin Ee, T.; Jack Ng, M. & Hian Tan, K. The predominant learning approaches of medical students. *MBC medical education* 2018; 18, (17). <https://doi.org/10.1186/s12909-018-1122-5>.
- [17]. Bahrami, MA, Dary Z, Entezarian Ardakani S, Akbarian bafghi M i, Montazer faraj, R. Students' learning approaches and their relationship with academic engagement and quality performance. *Management Strategies in Health System* 2017; 2 (4): 23-31.(Persian).
- [18]. Zoghihi Ghanad S, Alipour S, Hesami S. Investigating the causal relationship between learning approaches and mathematical performance with interest mediation and behavioral engagement. *New Advances in Behavioral Sciences* 2017; No. 12, pp. 37- (Persian).
- [19]. Orsini CA, BinnieV, Tricio JA. Motivational profiles and their relationships with basic psychological needs, academic performance, study strategies, self-esteem, and vitality in dental students in Chile. *Educational Evaluation for Health Professions* 2018; 15:11.
- [20]. Cipra C, Muller-Hilk B. Testing anxiety in undergraduate medical student and its correlation with different learning approaches. *PLoS ONE* 2019; 14(3). DOI: <https://doi.org/10.1123/jcsp.2017-0038>.
- [21]. Love S, Kannis-Dymand L, Lovell GP. Metacognitions and Mindfulness in Athletes: An Investigation on the Determinants of Flow. *Journal of Clinical Sport Psychology*. 2018.
- [22]. Habe K, Biasutti M, Kajtna T. Flow and satisfaction with life in elite musicians and top athletes. *Frontiers in psychology*. 2019 Mar 29;10:698.
- [23]. Yousefi afrashteh M, Bitarafan L. An Analysis of the Mediating Role of Lifelong Learning Approach in the Relationship Between Learning Styles and Academic Well-being of Medical Students. *Iranian Journal of Medical Education*. 2020; 20 :251-259.
- [24]. Salmela-Aro K, Upadaya K. The schoolwork engagement inventory. *Eur J Psychol Assess*.2012.
- [25]. Hakami S, Shokri O. Relationship between Goal-oriented Development and Educational Well-being: Impact Pattern Mediates Emotions of Progress]. *J Educ Meas Eval* 2015; Stud ;11:31-65.
- [26]. Jalili, F.; Arefi, M.; Ghomrani, A. & Manshaee, G. Examining the psychometric features of Academic Flow Questionnaire in Students. *Instruction and Evaluation* 2018; volume11, issue 41.155-172.(Persian).
- [27]. Rezaei, A. The Relationship between Epistemological Beliefs, Academic Excitement, and Self-Efficacy with Student's Surface and Depth Learning Approaches. *Journal of Cognitive Strategies in Learning* 2016; Fourth Year, Issue 6.(Persian).
- [28]. Abuhamedeh S. Investigating the "Flow" Experience: Key Conceptual and Operational Issues. *Frontiers in Psychology*. 2020;11.
- [29]. Olson MH, Hergenhahn BR. Theories of learning. Jakarta: Kencana. 2009.
- [30]. Seligman ME, Csikszentmihalyi M. Positive psychology: An introduction. In *Flow and the foundations of positive psychology* 2014 (pp. 279-298). Springer, Dordrecht.
- [31]. Catalan BS, Martinez E. Exploring students' flow experiences in business simulation games. *Journal of computer assisted learning*, 2018 April; 34(2): 183-192.
- [32]. Gottfried AE. Academic intrinsic motivation: Theory, assessment, and longitudinal research. In *Advances in motivation science* 2019; 6,:71-109.(Elsevier).
- [33]. Shahrabadi E, Rezaeian M, Haghdooost A. The relationship of study and learning approaches with students' academic achievement in Rafsanjan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2014 Jan 15; 13(10):860-8.(Persian).
- [34]. Everaert P, Opdecam E, Maussen S. The relationship between motivation, learning approaches, academic performance and time spent. *Accounting Education* 2017; 26(1): 78-107, DOI: 10.1080/09639284.2016.1274911
- [35]. Sotoudeh Asl N, Ghorbani R, Rahaei F, Asgari M R. Relationship between the stress behavioral items and the academic achievement among the students of the various branches of medicine . *Koomesh*. 2019; 21 (4) :667-673

The Relationship between Academic Well-being and Learning Approaches and educational fascination in Zanjan University of Medical Sciences Students

Majid Yousefi Afrashteh¹, Shamsi Rezaei², Taraneh Sadeghi pari^{3*}

1. Assistant Professor, Department Of Psychology, Faculty Of Humanities, University Of Zanjan, Zanjan, Iran
2. MS, Department Of Psychology, Faculty Of Humanities, University Of Zanjan, Zanjan, Iran
3. MA Of Psychology, Department Of Psychology, Tehran Science And Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

Introduction: Educational well-being and educational fascination are important variables in the field of education and learning that need to be recognized for their underlying factors. Therefore, the aim of this study was to determine the relationship between learning approaches and educational well-being and educational fascination.

Materials and Methods: In this descriptive correlational cross-sectional study, a sample of 244 Zanjan medical sciences students was selected by convenience sampling and proportional sex sampling from five fields of study in 1397. Data were collected through the Learning Approaches Questionnaire from the approaches and Study Skills Questionnaire for Tait and Partners, the Salmela-Aro & Upadya educational Well-being Questionnaire, and the Martin and Jackson educational fascination Questionnaire (2008). Data were analyzed using Pearson correlation coefficient.

Results: The results showed that the correlation coefficient between academic well-being and deep approach was 0.56, with surface approach -0.31 and with strategic approach was 0.16. Also the correlation coefficient of academic fascination with deep approach was 0.61, with surface approach -0.25 and with strategic approach 0.22. All these coefficients are significant at the error level of less than 0.05.

Conclusion: It seems to increase educational well-being and Facilitate students' fascination experience Promoting their learning approach from surface to deep can be a useful and effective solution. so, it is necessary to promote studying and learning approaches through educational interventions.

Received: 2020/02/14

Accepted: 2020/06/01

Keywords: Medical Education, Learning Approaches, Educational Fascination, Educational Well-being.